

המקום: מחנה ההשמדה אושוויץ בירקנאו - פולין. הזמן: יוני 1944

שמואל (44) וחיה (42) בלום נדחקים בין המוני אנשים שירדו זה עתה מהרכבת, יחד עם ילדיהם - שרה בת ה-16, דוד בן ה-13, אסתר בת ה-10 ואשר בן ה-7. צעקות, נביחות כלבים, בכי של תינוקות, ילדים ואימהות שתלשו להן את הילד מהיד, וברקע ארובות שממן מיתמר עשן שחור וריחות כבדים של שריפה באוויר.

משפחת בלום, שעד לא מזמן הייתה משפחה שמחה, שבה האם בישלה ארוחות שבת טעימות, הילדים שיחקו להם בהנאה בחצר עם חבריהם הגויים, קראו ספרים, למדו, שמעו מוזיקה, ראו הצגות, רקדו, יצאו לבלות..... כמו כולנו.....משפחה יהודית מכובדת מהונגריה, שהתפרנסה בכבוד מחנות השעונים והתכשיטים שבבעלותה, ובעיקר, משפחה אהובה מאוד על הבריות...על כל הבריות.

עכשיו, הם עומדים שם, בבגדיהם המטונפים, שלושה חודשים בדיוק אחרי שזרקו אותם מבתם, ואחרי דרך לא דרך שאת חלקה עשו בהליכה, ואת חלקה בדוחק מחניק בקרון רכבת ובו צוהר קטן לנשימה - עכשיו אין שם שום מוזיקה, ולא שמחה, ולא ריקודים. רק משחק אחד יש שם - וקוראים לו "סלקציה". זה מעין "משחק" שכזה שבו עומד קצין גרמני עם פנים מרושעות וקובע מי הולך ימינה לעבודת פרך ומי שמאלה לכיוון המבנה הזה עם הארובות.

בסיבוב הראשון של "המשחק" שמואל ודוד מופרדים מחיה, הבנות ואשר הקטן, שממש לא מבין מה קורה כאן ולמה כולם כועסים עליהם כל כך. הוא יודע שמשהו לא בסדר, כי הרי ממש לא מזמן, כשהיו בדרך לכאן, הושיבו אותו על עגלה עם סוסה והוא בכה מאוד כי רצה את אימא, אבל אז שוטר אחר עם פנים מרושעות הכה את אימו באלה וצעק עליה: "לכי מפה יהודייה מסריחה", כשביקשה לעלות על העגלה כדי להרגיע את בנה הקטן שהתייפח.

שמואל ודוד בנו פורצים בבכי, נאחזים זה בזה, תרים במבטם נואשות אחר האם ושאר ילדיה, שכבר נמצאים בעיצומו של הסיבוב השני של "המשחק", שבו אותו חייל מרושע פוקד על שרה, הבת הבכורה, לעזוב את אמה ולהצטרף לקבוצת הצעירות שעומדת בצד. היא עושה זאת, אבל חיה לא מוותרת. היא ניגשת אל בתה ומחזירה אותה אליה. זה לא עוזר. השוטר אוחז בידה של שרה, מנתק אותה מאמה ודוחף אותה שוב לעבר קבוצת הצעירות. אבל חיה, היא לא אימא שמוותרת כל כך בקלות. היא שוב מחזירה את בתה אליה ושוב מגיע השוטר הרע ותולש את הבת מידיה. "עזבי אותי כבר" גוערת שרה באמה. "הם כנראה יודעים מה הם עושים". וחיה עוזבת. לתמיד. יחד אתה עוזבים גם שמואל ואסתר, ואשר הקטן, שעדיין לא מבין למה מכריחים אותו עכשיו להתפשט ולהתקלח עם כולם יחד, ולמה כולם צורחים מסביב. את דוד הספיקה שרה עוד לפגוש פעם אחת מבעד לאחת הגדרות, לרגע אחד קט שבו הם ניחמו אחד את השנייה, אבל גם הוא לא שרד כדי לחבק אותה ביום שזה נגמר, כשהיא חזרה למקום שבו היה לה פעם בית, וגילתה שאין בית, ולא משפחה, ולא אימא ולא אבא ולא אח או אחות. היא לבדה בעולם.

היום היא בת 91 אך עדיין זוכרת הכול. כל פרט ופרט. איך ביום אחד במרץ 1944 כל מה שהכירה התרסק לו לרסיסים. לא נשאר זכר ולא זיכרון. אפילו לא תמונה אחת להתנחם בה. כלום. אבל תמונתה של משפחתה חרותה אצלה היטב בזיכרון, כאילו היה זה אתמול - של אימא שאופה חלות שבת, של אבא שחוזר מבית הכנסת, של צחוק של ילדים. צחוק של משפחה שלא האמינה שקיימת כזו אכזריות בעולם - שמוכנה להרוג מיליוני אנשים רק בגין השתייכותם הדתית. שיש חיות אדם שמסוגלות לרצוח תינוקות - לא בגלל שהם פשעו חלילה, אלא רק כי הם לא שייכים לגזע הנכון.

כתבה: גלית בצלאל